EVROPSKI PARLAMENT

2004 *2009*

Odbor za industrijo, raziskave in energetiko

2004/0061(CNS)

22.2.2005

MNENJE

Odbora za industrijo, raziskave in energetiko

za Odbor za svoboščine in pravice državljanov, pravosodje in notranje zadeve

o predlogu Direktive Sveta o posebnem postopku za sprejem državljanov tretjih držav z namenom znanstvenega raziskovanja
(KOM(2004)0178 – C6-0011/2004 – 2004/0061(CNS))

Pripravljavec mnenja: Nikolaos Vakalis

PA_Leg

KRATKA OBRAZLOŽITEV

I. Povzetek predloga

Ozadje: Evropska unija si je v Lizboni zastavila zahteven cilj: do leta 2010 postati najbolj konkurenčno, na znanju temelječe gospodarstvo na svetu. Ker pa Evropa do danes ni bila ravno uspešna pri doseganju tega cilja in ker se čas izteka, so za uresničitev lizbonskih ciljev neobhodno potrebni novi ukrepi.

Nedavno objavljeno poročilo KOK poziva k takojšnjim ukrepom na področju raziskovalne dejavnosti za izgradnjo evropskega raziskovalnega področja, ki bo dovolj privlačen in bo lahko uspešno tekmoval z drugimi podobnimi področji drugje po svetu.

V ta namen bo Evropa potrebovala približno 700 000 raziskovalcev. Eden od predlaganih ukrepov je omogočanje sprejema državljanov tretjih držav v EU s poenostavljenimi postopki pri izdajanju dovoljenj za bivanje in vizumov (poleg še drugih ukrepov, s katerimi naj bi uspeli nazaj privabiti visoko usposobljene Evropejce, ki trenutno kot raziskovalci delajo izven Unije.).

Predlog Komisije: Trenutni predlog obsega tridelni zakonodajni okvir:

1) Predlog direktive o uvedbi posebnega mehanizma za sprejem raziskovalcev iz tretjih držav.

2) Dva predloga priporočil, katerih namen je zlasti: (i) uvedba nekaterih konkretnih ukrepov za lažji sprejem raziskovalcev iz tretjih držav v vmesnem času, potrebnem za prenos direktive v nacionalno pravo in (ii) urejanje posebnega vprašanja o kratkoročnih vizumih za raziskovalce.

II. Pripombe pripravljavca mnenja

Pripravljavec pozdravlja predlog Komisije in meni, da predlagani instrument lahko predstavlja enega od načinov, kako privabiti in zadržati raziskovalce v Evropi.

Splošni cilj:
a. Pripravljavec poudarja, da bi predlagani zakonski instrument moral biti sredstvo, s katerim bi v EU privabili predvsem naslednji dve kategoriji raziskovalcev: 1) visoko usposobljene in svetovno priznane raziskovalce, ki trenutno delujejo v drugih delih sveta in 2) mlade nadarjene raziskovalce iz držav v razvoju, katerim bo tako dana možnost, da v Evropi opravljajo raziskovalno delo še preden se vrnejo v domovino, kar lahko pomeni, da Evropa postane referenčna točka za njihovo nadaljnje raziskovalno delo.

b. Pripravljavec poudarja, da **bi sedanji predlog moral biti osnovan na polnem zaupanju raziskovalnim organizacijam in raziskovalnim skupnostim na splošno,** zato naj bi po možnosti spodbudil sprejetje "poenostavljenega" pristopa do njih in njihovega dela in presegel "okvirni" pristop, značilen za politiko priseljevanja.

Javni in zasebni sektor: Pomembno je, da se izraz "raziskovalna organizacija" ne uporablja le za javni, ampak tudi za zasebni sektor, saj trenutno ni dovolj ukrepov, ki bi slednjemu omogočali opravljanje raziskovalne dejavnost, kljub barcelonskemu cilju 2% BDP zasebnih naložb v raziskovanje in razvoj. Na tej točki je potrebno posebno pozornost nameniti malim in srednjim podjetjem.

Raziskovalne organizacije: V celotnem procesu raziskovalne organizacije igrajo osrednjo vlogo, kar pravzaprav poenostavlja vlogo pristojnih organov za priseljevanje. Pripravljavec predlagani pravni instrument pozdravlja in meni, da predstavlja korak v smeri oblikovanja idealnega okolja za raziskovalno dejavnost v EU, zlasti kar zadeva pogoje za popolno avtonomijo raziskovalnih organizacij glede izbire raziskovalnih ekip in oblikovanja laboratorijev oziroma raziskovalnih centrov. V zameno za te ugodnosti pa raziskovalne organizacije ostajajo finančno odgovorna stranka.

Bolj privlačna Evropa za raziskovalce iz tretjih držav: Še zlasti pomembno je, da raziskovalci, ki jim je omogočen vstop v EU, v državi gostiteljici in nasploh v EU uživajo poseben status. Zato:
- je bistvenega pomena, da dovoljenje za sprejem teh raziskovalcev ni odvisno od zahteve po pridobitvi delovnega dovoljenja;
- je za uspešno delovanje evropskega raziskovalnega prostora ključna mobilnost raziskovalcev, torej je temu vprašanju potrebno nameniti ustrezno pozornost;
- morajo biti družinski člani posameznega raziskovalca upravičeni do dovoljenja za bivanje za enako časovno obdobje, kot to velja za raziskovalca.

Birokratske in nacionalne ovire: Pripravljavec mnenja vseeno izraža bojazen, da bo predlagani mehanizem naletel na ovire v obliki obstoječih birokratskih postopkov v zvezi z npr. priznavanjem diplom, predpisi glede zdravstvenega in socialnega zavarovanja, davčnimi predpisi ipd. Zato države članice opozarja na ta kompleksna vprašanja pa tudi na to, do je potrebno sprejeti ukrepe za kar največjo ublažitev negativnih učinkov, ki jih tovrstne zahteve lahko imajo na raziskovalce iz tretjih držav.

Finančna podpora: Pripravljavec meni, da je za konkretno spodbudo uglednim raziskovalcem iz tretjih držav predlog potrebno dopolniti z ustreznimi finančnimi ukrepi v okviru raziskovalne politike Skupnosti (npr. sedanji 6. okvirni program in prihodnji 7. okvirni program).

Nujnost takojšnjega ukrepanja: Glede na obveze z lizbonskega vrha in omejen čas, ki ga imamo na voljo, mora do sprejetja zakonodajnega paketa priti v najkrajšem možnem času. Če bo Evropa ukrepala hitro, bo lahko izkoristila tudi prednosti trenutno veljavne omejevalne politike priseljevanja ZDA.

Pripravljavec mnenja obžaluje, da je Svet že dosegel politični sporazum o trenutnem predlogu, pri čemer dejansko ni upošteval vloge Parlamenta v postopku posvetovanja.

PREDLOGI SPREMEMB

Odbor za industrijo, raziskave in energetiko poziva Odbor za svoboščine in pravice državljanov, pravosodje in notranje zadeve kot pristojni odbor, da v svoje poročilo vključi naslednje predloge sprememb:

Besedilo, ki ga predlaga Komisija[1]	Predlogi sprememb Parlamenta
Predlog spremembe 1 Uvodna izjava 4	
(4) Število raziskovalcev, ki jih Skupnost potrebuje za doseganje cilja, zastavljenega na Evropskem svetu v Barceloni, tj. 3% BDP za raziskovanje, je ocenjeno na 700 000. Cilj mora biti dosežen s pomočjo medsebojno povezanih ukrepov, kot so naprimer vzbuditi zanimanje mladih ljudi za znanstveno-raziskovalno delo, razširiti možnosti za usposabljanje in mobilnost na področju raziskovanja, izboljšati poklicne izglede za raziskovalce v Skupnosti in omogočiti sprejem državljanov tretjih držav, ki bi v Skupnost prišli z namenom znanstvenega raziskovanja.	(4) Število raziskovalcev, ki jih Skupnost potrebuje za doseganje cilja, zastavljenega na Evropskem svetu v Barceloni, tj. 3% BDP za raziskovanje, je ocenjeno na 700 000 ***do leta 2010***. Cilj mora biti dosežen s pomočjo medsebojno povezanih ukrepov, kot so naprimer zbuditi zanimanje mladih ljudi za znanstveno-raziskovalno delo, razširiti možnosti za usposabljanje in mobilnost na področju raziskovanja, izboljšati poklicne izglede za raziskovalce v Skupnosti in omogočiti sprejem državljanov tretjih držav, ki bi v Skupnost prišli z namenom znanstvenega raziskovanja.
Obrazložitev	
Natančna časovna opredelitev, določena na vrhu Evropskega sveta v Barceloni, je potrebna zato, da bi na ta način izpostavili nujnost sprejema predlagane zakonodaje.	
Predlog spremembe 2 Uvodna izjava 5	
(5) Namen direktive je prispevati k doseganju zastavljenih ciljev tako, da zagotovi osnovo za sprejem in mobilnost raziskovalcev - državljanov tretjih držav za obdobje daljše od treh mesecev, da bi na ta način Skupnost postala bolj privlačna za raziskovalce s celega sveta, s tem pa bi se	(5) Namen direktive je prispevati k doseganju zastavljenih ciljev tako, da zagotovi osnovo za sprejem in mobilnost raziskovalcev - državljanov tretjih držav za obdobje daljše od treh mesecev, da bi na ta način Skupnost postala bolj privlačna za raziskovalce s celega sveta, ***zlasti najbolj***

[1] Še neobjavljeno v UL.

poudarila tudi njena vloga mednarodnega centra za raziskovanje.	***usposobljene med njimi,*** s tem pa bi se poudarila tudi njena vloga mednarodnega centra za raziskovanje.

Obrazložitev

Če naj EU uspešno tekmuje s svojimi glavnimi tekmeci s področja raziskovalne dejavnosti na svetovnem prizorišču, potem mora ustvariti pogoje, zaradi katerih bodo visoko usposobljeni znanstveniki iz ZDA in drugih neevropskih držav želeli svojo raziskovalno dejavnost opravljati v Evropi.

Predlog spremembe 3
Uvodna izjava 12

(12) Pomembno je spodbujati mobilnost ***raziskovalcev***, saj gre za način razvijanja in utrjevanja pogodb in povezav med partnerji na svetovni ravni.	(12) Pomembno je spodbujati mobilnost ***državljanov tretjih držav, ki v EU prihajajo z namenom opravljanja znanstveno raziskovalnega dela,*** saj gre za način razvijanja in utrjevanja pogodb in povezav med partnerji ***ter oblikovanja evropskega raziskovalnega prostora*** na svetovni ravni.

Obrazložitev

Pomembno je izpostaviti tako mobilnost kot nujno povezavo z evropskim raziskovalnim prostorom. Slednji mora "zaslužiti" svojo vlogo in pomen na svetovni ravni in si mora pridobiti ugled prostora za kakovostno raziskovalno delo.

Predlog spremembe 4
Uvodna izjava 14 a (novo)

	(14a) Direktiva bi lahko močno pripomogla k izboljšanju na področju socialne varnosti, ker bi načelo nediskriminacije veljajo za osebe, ki v določeno državo članico prihajajo neposredno iz tretje države. Poleg pravic, ki jih zakonodaja Skupnosti na področju socialne varnosti že zagotavlja državljanom tretjih držav, ki se gibljejo med različnimi državami članicami, naj se zagotovijo še druge pravice, ki naj prispevajo k želeni mobilnosti raziskovalcev znotraj evropskega raziskovalnega prostora.

Obrazložitev

Zahteve s področja socialne varnosti lahko znatno otežijo vključevanje raziskovalcev iz tretjih držav v državo članico, v kateri gostijo, in tako v precejšnji meri ovirajo njihovo mobilnost znotraj EU.

Predlog spremembe 5
Uvodna izjava 15 a (novo)

(15a) Skupnost mora, tudi v okviru trenutnega in prihodnjih okvirnih programov, poskrbeti za konkretne ukrepe v podporo raziskovalnim organizacijam in raziskovalcem, ki podpišejo sporazume o gostovanju. Skupnost naj s politiko financiranja spodbuja večletne raziskovalne programe, ki bodo nudili dovolj širok časovni okvir tako za načrtovanje raziskovalne dejavnosti in ustrezne kadrovske zasedbe kot tudi za zagotavljanje potrebnih finančnih virov.

Obrazložitev

Za dosego trajnih rezultatov mora biti predlagani pravni okvir dopolnjen z ustreznimi finančnimi ukrepi. EU mora v okviru raziskovalne politike spodbujati večletne raziskovalne načrte, ki naj jih dopolnijo sporazumi o gostujočih raziskovalcih, da bo na ta način kar najbolj izkoristila prednosti predlaganih zakonskih instrumentov za evropsko izobraževalno področje.

Predlog spremembe 6
Člen 2, točka (b)

(b) Beseda "raziskovalec" označuje državljana tretje države z opravljenim podiplomskim študijem (magisterij ali enakovreden študij), ki ozemlje ene izmed držav članic Evropske unije prihaja z namenom opravljanja raziskovalnega projekta v določeni raziskovalni ustanovi;	(b) Beseda "raziskovalec" označuje državljana tretje države z opravljenim podiplomskim študijem (***najmanj*** magisterij ali enakovreden študij), ki na ozemlje ene izmed držav članic Evropske unije pride z namenom opravljanja raziskovalnega projekta v določeni raziskovalni ustanovi;

Obrazložitev

Za namen direktive je pomembno, da opredelitev besede "raziskovalec" na eni strani ostaja

kar najširša, ki jo lahko najdemo v obstoječi zakonodaji Skupnosti, po drugi strani pa zagotavlja minimalno stopnjo pridobljene visokošolske izobrazbe.

Predlog spremembe 7
Člen 2, točka (d)

(d) Izraz "raziskovalna organizacija" označuje katero koli javno ustanovo ali zasebno podjetje, ki opravlja raziskovalno delo, in ki je za namene te direktive od države članice v skladu z veljavnimi nacionalnimi predpisi ali upravno prakso prejela ustrezno verifikacijo;	(d) Izraz "raziskovalna organizacija" označuje katero koli javno ustanovo ali zasebno podjetje, ki ***kot glavno ali pomožno dejavnost*** opravlja raziskovalno delo, in ki je za namene te direktive od države članice v skladu z veljavnimi nacionalnimi predpisi ali upravno prakso prejela ustrezno verifikacijo; ***za namene te direktive se izraz "raziskovalna organizacija" uporablja tudi za mala in srednja podjetja, katerih vsaj en raziskovalni projekt je dobil odobrena finančna sredstva Skupnosti;***

Obrazložitev

Pomembno je, da predlagani zakonodajni predpisi obsegajo tudi javne organizacije in (še zlasti) zasebna podjetja, ki poleg osnovne dejavnosti opravljajo tudi raziskovalno delo. V tem okviru je še zlasti pomembno spodbujati mala in srednja podjetja, ki običajno nimajo lastnih raziskovalnih in razvojnih oddelkov, da postanejo gostitelji raziskovalcev iz tretjih držav.

Predlog spremembe 8
Člen 2 (e a) (novo)

	(ea) "Družinski člani" pomenijo zakonec in otroci (vključno s pastorko ali pastorkom, posvojenim ali rejniškim otrokom) raziskovalca ter starši (vključno z mačeho ali očimom) raziskovalca in zakonca.

Obrazložitev

Predlog spremembe se nanaša na člen 7(1a)(novo) o družinskih članih. Da bi pritegnili raziskovalce k naselitvi v EU, je bistveno, da se družinskim članom raziskovalcev olajša vstop in bivanje v EU. Za razliko od Direktive 2003/86/EC o pravicah združevanja družin, ki se nanaša na stalno naselitev, je to dovoljenje omejeno na trajanje bivanja raziskovalca v EU.

Predlog spremembe 9
Člen 3, odstavek 2

2. Direktiva ne vpliva na pravico držav članic, da sprejmejo ali obdržijo ugodnejše predpise za osebe, na katere se direktiva sicer nanaša. Države članice njena določila ***lahko*** uporabijo za državljane tretjih držav, ki za sprejem zaprosijo v okviru zakonskih predpisov ali upravne prakse teh držav z namenom poučevanja na visokošolskih ustanovah.	2. Direktiva ne vpliva na pravico držav članic, da sprejmejo ali obdržijo ugodnejše predpise za osebe, na katere se direktiva sicer nanaša. Države članice njena določila ***uporabijo*** za državljane tretjih držav, ki za dovoljenje za sprejem zaprosijo okviru zakonskih predpisov ali upravne prakse teh držav z namenom poučevanja na visokošolskih ustanovah.

Obrazložitev

Pomembno je, da države članice poseben status zagotovijo tudi visoko usposobljenim raziskovalcem, ki v EU vstopajo kot predavatelji, saj sta vrhunska raziskovalna dejavnost in predavanje na visokošolski ravni (npr. univerzah) neločljivo povezana.

Predlog spremembe 10
Člen 4, odstavek 3

3. Države članice v okviru svojih zakonskih predpisov ali upravne prakse izdajo ustrezna verifikacijska potrdila javnim in zasebnim organizacijam, katerih osnovna dejavnost je izvajanje raziskovalnega dela, ter visokošolskim ustanovam.	***3. Verifikacijsko potrdilo javni ali zasebni raziskovalni organizaciji se izda za obdobje najmanj petih let. Države članice lahko potrdilo izdajo za daljše obdobje. Raziskovalna organizacije je upravičena do prejema izčrpne utemeljitve razlogov za zavrnitev izdaje zaprošenega potrdila.***

Obrazložitev

Zasebne in javne organizacije morajo biti deležne enake obravnave, zlasti ker Unija od zasebnega sektorja zahteva, naj občutno poveča naložbe v raziskovalno dejavnost. Obdobje petih let naj bi pristojnim državnim organom omogočalo izvedbo periodičnih ocen tega, ali določena organizacija dejansko uspe izvajati raziskovalno delo. Države članice sicer lahko izdajo potrdila za daljše časovno obdobje, da bi se na ta način izognile dodatnemu birokratskemu delu, zlasti če imajo na voljo druge mehanizme za spremljanje izvajanja raziskovalnega dela. V primeru zavrnjene prošnje za izdajo verifikacijskega potrdila bo preglednost zagotovljena z vzpostavitvijo pravice do polne obrazložitve.

Predlog spremembe 11
Člen 4, odstavek 4

4. Države članice javnim organizacijam izdajo verifikacijsko potrdilo za neomejeno časovno obdobje, če raziskovalno delo opravljajo poleg svoje osnovne dejavnosti.	***črtano***

Obrazložitev

Pomembno je, da predlagani zakonodajni predpisi obsegajo tudi javne organizacije in (še zlasti) zasebna podjetja, ki poleg osnovne dejavnosti opravljajo tudi raziskovalno delo. V tem okviru je še zlasti pomembno spodbujati mala in srednja podjetja, ki običajno nimajo lastnih raziskovalnih in razvojnih oddelkov, da postanejo gostitelji raziskovalcev iz tretjih držav.

Predlog spremembe 12
Člen 4, odstavek 5

5. Države članice zasebnim podjetjem izdajo verifikacijsko potrdilo za obdobje petih let z možnostjo podaljšanja, če raziskovalno delo opravljajo poleg svoje osnovne dejavnosti.	***črtano***

Obrazložitev

Pomembno je, da predlagani zakonodajni predpisi obsegajo tudi javne organizacije in (še zlasti) zasebna podjetja, ki poleg osnovne dejavnosti opravljajo tudi raziskovalno delo. V tem okviru je še zlasti pomembno spodbujati mala in srednja podjetja, ki običajno nimajo lastnih raziskovalnih in razvojnih oddelkov, da postanejo gostitelji raziskovalcev iz tretjih držav.

Predlog spremembe 13
Člen 4, odstavek 6

6. K vlogi za izdajo verifikacijskega potrdila raziskovalne organizacije državi članici-gostiteljici priložijo zagotovila o prevzemu odgovornosti za stroške bivanja, zdravstvene oskrbe in vračanja za raziskovalce, ki jih bodo gostili, kot tudi o tem, da jim bodo izdali izjavo, o kateri govori člen 5(3). Raziskovalna organizacija odgovornost za te	6. K vlogi za izdajo verifikacijskega potrdila raziskovalne organizacije državi članici-gostiteljici priložijo zagotovila o prevzemu odgovornosti za stroške bivanja, zdravstvene oskrbe in vračanja za raziskovalce, ki jih bodo gostili, kot tudi o tem, da jim bodo izdali izjavo, o kateri govori člen 5(3). Raziskovalna organizacija odgovornost za te

stroške nosi še ***leto dni*** po preteku sporazuma o gostovanju iz člena 5(4) oziroma do dneva, ko organizacija državo članico obvesti o okoliščinah, ki onemogočajo nadaljnje izvajanje sporazuma o gostovanju v skladu s členom 5(4), če raziskovalec še ni zapustil ozemlja Evropske unije.	stroške nosi še ***šest mesecev*** po preteku sporazuma o gostovanju iz člena 5(4) oziroma do dneva, ko organizacija državo članico obvesti o okoliščinah, ki onemogočajo nadaljnje izvajanje sporazuma o gostovanju v skladu s členom 5(4), če raziskovalec še ni zapustil ozemlja Evropske unije.

Obrazložitev

Finančna obveznost, ki naj bi trajala eno leto, bi bila preveliko in nepošteno breme za raziskovalne organizacije.

Predlog spremembe 14
Člen 4, odstavek 7

7. Najkasneje dva meseca po preteku sporazuma o gostovanju verificirane raziskovalne organizacije pristojnemu organu, ki ga je za ta namen imenovala država članica, predložijo potrdilo, da je bilo izvedeno delo v okviru vsakega od raziskovalnih projektov opravljeno ob upoštevanju podpisanih sporazumov o gostovanju v skladu s členom 5.	7. Najkasneje dva meseca po preteku sporazuma o gostovanju verificirane raziskovalne organizacije pristojnemu organu, ki ga je za ta namen imenovala država članica, predložijo potrdilo, da je bilo izvedeno delo v okviru vsakega od raziskovalnih projektov opravljeno ob upoštevanju podpisanih sporazumov o gostovanju v skladu s členom 5. ***Predvideno je, da pristojni organ razpolaga z zadostnim strokovnih znanjem za osnovno spremljanje uspešne izvedbe dela.***

Obrazložitev

Osnovno znanje, ki pristojnemu organu omogoča preverjanje tega, ali je bilo raziskovalno delo opravljeno v skladu s sporazumom o gostovanju, bo nedvomno prispevalo k verodostojnosti celotne sheme.

Predlog spremembe 15
Člen 4, odstavek 9

9. Določena država članica lahko sklene, da ne podaljša oziroma da odvzame potrdilo	9. Določena država članica se lahko odloči, da ne podaljša oziroma da odvzame potrdilo

določeni raziskovalni organizaciji, ki ne izpolnjuje več pogojev, navedenih v odstavkih 2 do 7, oziroma pogojev, h katerim se je zavezala s podpisom sporazuma o gostovanju z državljanom tretje države, zaradi katerega je država članica uporabila člen 8(1). Če je bilo potrdilo zavrnjeno ali odvzeto oziroma če ni bilo podaljšano zaradi člena 8(1), zadevna organizacija lahko ponovno zaprosi za potrdilo pet let po dnevu objave sklepa o odvzemu ali nepodaljšanju.

določeni raziskovalni organizaciji, ki ne izpolnjuje več pogojev, navedenih v odstavkih 2 do 7, oziroma pogojev, h katerim se je zavezala s podpisom sporazuma o gostovanju z državljanom tretje države, zaradi katerega je država članica uporabila člen 8(1). Če je bilo potrdilo zavrnjeno ali odvzeto oziroma če ni bilo podaljšano zaradi člena 8(1), zadevna organizacija lahko ponovno zaprosi za potrdilo pet let po dnevu objave sklepa o odvzemu ali nepodaljšanju. ***Raziskovalne organizacije ne nosijo odgovornosti za kršitve pogojev, opredeljenih v členu 6(a) in 6(d), razen v primeru, ko obstaja utemeljen sum, da so sodelovale pri nezakonitih dejanjih raziskovalca.***

Obrazložitev

Od raziskovalnih organizacij se ne sme zahtevati, da dokazujejo spoštovanje pogojev, ki jasno presegajo njihove pristojnosti in dejansko sodijo v okvir dela pristojnih organov držav članic.

Predlog spremembe 16
Člen 5, odstavek 4

4. Sporazumu o gostovanju veljavnost avtomatično poteče, če se zaključi pravni odnos med raziskovalcem in raziskovalno organizacijo. Raziskovalna organizacija nemudoma obvesti pristojni organ, ki ga je za ta namen imenovala država članica, o vsakršni okoliščini, ki bi lahko onemogočila izvajanje sporazuma.

4. Sporazumu o gostovanju veljavnost avtomatično poteče, če se zaključi pravni odnos med raziskovalcem in raziskovalno organizacijo. ***V takem primeru in če ima raziskovalec veljavni potni list oziroma enakovredno potno listino ter ne predstavlja grožnje za javno politiko, javno varnost ali javno zdravje, dovoljenje za prebivanje ostane v veljavi za obdobje treh mesecev, kar raziskovalcu omogoča, da zaprosi in pridobi nov sporazum o gostovanju.*** Raziskovalna organizacija nemudoma obvesti pristojni organ, ki ga je za ta namen imenovala država članica, o vsakršni okoliščini, ki bi lahko onemogočila izvajanje sporazuma.

Obrazložitev

Člen, kot ga predlaga Komisija, zadevnemu raziskovalcu onemogoča, da izkoristi prednosti mobilnosti. Naš cilj ne sme biti le, da raziskovalcem olajšamo sprejem, ampak da ostanejo v EU in evropskem raziskovalnem prostoru. V ta namen moramo omogočiti ustrezen čas, v katerem raziskovalci iz tretjih držav lahko poiščejo novo priložnost za opravljanje svojega dela po zaključku projekta, za katerega so najprej prišli v Unijo.

Predlog spremembe 17
Člen 7

Trajanje dovoljenja za bivanje	***Dovoljenja za bivanje in vize***
Države članice izdajo dovoljenje za prebivanje za obdobje, ***ki je enako ali daljše od enega leta in letno podaljšujejo to pravico, pod pogojem, da so izpolnjeni pogoji iz členov 5 in 6. Če traja raziskovalno delo manj od enega leta, se izda dovoljenje za prebivanje za enako obdobje kot traja delo.***	Države članice izdajo dovoljenje za prebivanje za obdobje ***najmanj enega leta***. ***Če traja raziskovalno delo več od enega leta, se izda dovoljenje za prebivanje za enako obdobje kot traja delo.***
	Države članice bodo na prošnjo raziskovalca podelile družinskim članom dovoljenje za prebivanje. Čas veljavnosti tega dovoljenja za prebivanje bo enak času veljavnosti dovoljenja za prebivanje raziskovalca, kolikor bo dopuščal čas veljavnosti potovalnih dokumentov družinskih članov. Kratkotrajne vize za tri mesece bodo podeljene tudi sorodstvu in ožjim prijateljem raziskovalca, za katere bo jamčil raziskovalec sam.

Obrazložitev

Člen, ki ga je predlagala Komisija je v nasprotju z osnovnim ciljem iz predloga direktive in prinaša nepotrebne formalnosti in izgubo časa, še posebno glede varoval iz člena 8. Zamišljeno je, da se postopke za raziskovalce kar najbolj poenostavi. Zdi se logočno, da velja dovoljenje za prebivanje enako kot traja pogodba, pri tem pa je treba zagotoviti, da je obdobje bivanja predvideno za najmanj eno leto.

Da bi pritegnili raziskovalce k naselitvi v EU, je bistveno, da se ožjim družinskim članom olajša selitev z njimi za isto obdobje. Širši družini in prijateljem raziskovalca je treba dovoliti kratkotrajne obiske, brez neupravičene birokracije, težav pri priseljevanju ali celo zavrnitve vstopa. Raziskovalec bo vseeno odgovoren za finančno podporo in varnost vseh

obiskovalcev, ki predejo za kratek čas.

Predlog spremembe 18
Člen 13, odstavek 1

1. Oseba, ki ji je izdano dovoljenje za prebivanje na osnovi določil te direktive, lahko s tem dovoljenjem in veljavnim potnim listom ali enakovredno potno listino del svojega raziskovalnega dela opravlja na ozemlju druge države članice, pod pogojem, da ga slednja ne obravnava kot grožnjo za javno politiko, javno varnost ali javno zdravje. Po potrebi in ob upoštevanju potrebnega časa za izvedbo tega dela raziskovalne dejavnosti se sklene nov sporazum o gostovanju, na osnovi katerega je raziskovalcu izdano dovoljenje za prebivanje v drugi državi članici.	1. Oseba, ki ji je izdano dovoljenje za prebivanje na osnovi določil te direktive, lahko s tem dovoljenjem in veljavnim potnim listom ali enakovredno potno listino del svojega raziskovalnega dela opravlja na ozemlju druge države članice, pod pogojem, da ga slednja ne obravnava kot grožnjo za javno politiko, javno varnost ali javno zdravje. Po potrebi in ob upoštevanju potrebnega časa za izvedbo tega dela raziskovalne dejavnosti se sklene nov sporazum o sodelovanju, na osnovi katerega je raziskovalcu izdano dovoljenje za prebivanje v drugi državi članici. ***Države članice od raziskovalca ne zahtevajo, da zapusti njihovo ozemlje z namenom, da vloži prošnjo za vizum ali dovoljenje za prebivanje.***

Obrazložitev

Dodatno določilo je potrebno zaradi zagotavljanja pravice do vlaganja prošenj na mestu samem in zaradi spodbujanja prednosti mobilnosti.

Predlog spremembe 19
Člen 13, odstavek 2a (novo)

	2a. V času veljavnosti dovoljenja za bivanje lahko raziskovalec zaprosi za nov sporazum o gostovanju v isti ali drugi državi članici. Nova prošnja se obravnava po poenostavljenem postopku, ki ne obsega preverjanja pogoja iz člena 5(2)(a)(ii), pod pogojem, da prva raziskovalna organizacija predloži pisno potrdilo o tem, da je bilo delo opravljeno na zadovoljiv način in zaključeno do časa, ko je bila oddana nova vloga.

Obrazložitev

Dodatno določilo je potrebno zato, da se omogoči lažje prehajanje raziskovalcev iz tretjih držav z enega, že zaključenega programa na drugega, ki poteka v isti ali drugi državi članici, s čimer je dana dodatno spodbuda mobilnosti raziskovalca.

Predlog spremembe 20
Člen 15, odstavek 1

1. Pristojni organi v državi članici v skladu s postopkom, opredeljenim z ustrezno nacionalno zakonodajo, prosilca najkasneje 30 dni po oddaji prošnje za sprejem ali podaljšanje dovoljenja za prebivanje pisno obvestijo o ustreznih sklepih. Države članice z nacionalnimi predpisi določijo ukrepe v primeru, da pristojni organi sklepa ne sprejmejo v tem času. Izjemoma je rok lahko podaljšan v primeru obsežnih ali zapletenih prošenj.	1. Pristojni organi v državi članici v skladu s postopkom, opredeljenim z ustrezno nacionalno zakonodajo, prosilca najkasneje 30 dni po oddaji prošnje za sprejem ali podaljšanje dovoljenja za prebivanje pisno obvestijo o ustreznih sklepih. Države članice z nacionalnimi predpisi določijo ukrepe v primeru, da pristojni organi sklepa ne sprejmejo v tem času. Izjemoma je rok lahko podaljšan v primeru obsežnih ali zapletenih prošenj, ***a v nobenem primeru za več kot 30 dni. Vlagatelja se o vsakršnem tovrstnem podaljšanju izčrpno obvesti.***

Obrazložitev

To dodatno določilo je potrebno zato, da se organi države članice ne bi prevečkrat zatekali k tej možnosti (kot je prvotno predlagano) in na ta način povzročali nepotrebne zamude pri sprejemanju državljanov tretjih držav.

Predlog spremembe 21
Člen 17

Vsaka država članica poskrbi, da ima javnost, še posebej preko svetovnega spleta, dostop do kar najobsežnejših, popolnih in najnovejših informacij o raziskovalnih organizacijah, verificiranih na osnovi določil iz člena 4, s katerimi lahko raziskovalci sklepajo sporazume o gostovanju, ter o pogojih in postopkih, potrebnih za sprejem in prebivanje na ozemlju posamezne države članice za namene opravljanja raziskovalnega dela, kot je to sprejeto s to direktivo.	Vsaka država članica poskrbi, da ima javnost, še posebej preko svetovnega spleta, dostop do kar najobsežnejših, popolnih in najnovejših informacij o raziskovalnih organizacijah, verificiranih na osnovi določil iz člena 4, s katerimi lahko raziskovalci sklepajo sporazume o gostovanju, ter o pogojih in postopkih, potrebnih za sprejem in prebivanje na ozemlju posamezne države članice za namene opravljanja raziskovalnega dela, kot je to sprejeto s to direktivo. ***Države članice lahko od organizacij-gostiteljic zahtevajo, da objavijo***

seznam sprejetih raziskovalcev. Tovrstni seznam obsega le tiste podatke, ki so potrebni za nedvoumno identifikacijo raziskovalcev.

Obrazložitev

Dodatno določilo bo pripomoglo k zahtevani preglednosti.

POSTOPEK

Naslov	Predlog direktive Sveta o posebnem postopku pri sprejemu državljanov tretjih držav za namen znanstvenega raziskovanja
Referenčni dokumenti	KOM(2004)0178 – C6-0011/2004 – 2004/0061(CNS)
Pristojni odbor	LIBE
Odbori, zaprošeni za mnenje Datum razglasitve na zasedanju	ITRE 15.9.2004
Okrepljeno sodelovanje	
Pripravljavec(ka) mnenja Datum imenovanja	Nikolaos Vakalis 7.10.2004
Obravnava v odboru	23.11.2004 18.1.2005 21.2.2005
Datum sprejetja sprememb	21.2.2005
Izid končnega glasovanja	za: 42 proti: 0 vzdržani: 0
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Šarūnas Birutis, Jan Březina, Renato Brunetta, Jerzy Buzek, Joan Calabuig Rull, Pilar del Castillo Vera, Giles Chichester, Gianni De Michelis, Lena Ek, Nicole Fontaine, Adam Gierek, András Gyürk, David Hammerstein Mintz, Ján Hudacký, Romana Jordan Cizelj, Werner Langen, Anne Laperrouze, Pia Elda Locatelli, Angelika Niebler, Reino Paasilinna, Pier Antonio Panzeri, Herbert Reul, Paul Rübig, Britta Thomsen, Patrizia Toia, Catherine Trautmann, Claude Turmes, Nikolaos Vakalis
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Daniel Caspary, Dorette Corbey, Neena Gill, Norbert Glante, Edit Herczog, Peter Liese, Toine Manders, Lambert van Nistelrooij, Vittorio Prodi, John Purvis, Manuel António dos Santos, Esko Seppänen, Alyn Smith, Hannes Swoboda
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju v skladu s členom 178(2)	